

MANUÁL PRO ČISTÝ LES

Tento manuál slouží jako orientační návod k pořádání úklidu v lesích a dalších přírodních areálech. Jedná se o menší akce, kdy nejde o množství nasbíraných odpadků, ale o četnost akcí, na kterých jsou děti i dospělí konfrontováni s problémem znečišťování přírody.

DESATERO RAD JAK POSTUPOVAT:

- 1.** Vytipujte si ve vašem okolí přírodní lokalitu, ve které se nacházejí odpadky, ideálně v pěší dostupnosti. Pokud nevíte či nemáte čas na hledání nejvhodnější lokality, kontaktujte nás, máme zmapovaných spoustu míst a poradíme vám.
- 2.** Zjistěte, kde se v blízkosti vybrané lokality nachází barevné kontejnery na tříděný odpad. Většinou se najde i odpad netříditelný, ten přijde do směsného kontejneru.
- 3.** Naplánujte si termín a čas akce. Vyberte vhodnou skupinu, která se bude úklidu v lese účastnit, a seznamte je se záměrem akce, jak bude probíhat, co přinese. Motivovat zejména malé účastníky můžete nejen dobrým pocitem, ale i zapojením do soutěže o ceny.
- 4.** Připravte si pomůcky, počet rukavic pro děti a dospělé, tašky na tříděný odpad nebo pytle. Na směsný odpad používáme modrou tašku PAPÍR, který se v lese takřka nenachází nebo se tam nechává (např. ubrousky). Případně pevný pytel. Jinak klasicky třídíme do barevně rozlišených tašek podle druhu dopadků PLAST, SKLO, KOV.
- 5.** Ohledně množství odpadu máme vyzkoušeno, že za 1-2 h se nasbírá ve skupince 10 lidí od každého druhu odpadu přibližně 1 taška. V případě dětské skupinky bývá problém tašky unést, takže nehrajeme na kvantitu. Doporučujeme spíš si akci zopakovat vícekrát do roka, ideálně z toho udělat pravidelnou aktivitu.
- 6.** Pak přichází den D. Přicházíte na místo vybaveni vším potřebným. Seznámíte všechny zúčastněné s pravidly chování v přírodě a bezpečnosti při akci (na druhé straně listu) a jdete na to. Rozejdete se po lese ve vzdálenosti sobě na dohled a hledáte odpadky. Nalezené rovnou třídíte do barevných tašek.
- 7.** Během akce si můžete zpestřit program diskusí o tématech blízkých ochraně přírody, udržitelnosti životního prostředí, ničení planety apod. Akci můžete zatraktivnit také např. piknikem nebo opékáním buřtů. Nezapomeňte vše fotit a dokumentovat, fotografie nebo videa pak můžete využít v naší soutěži (bod 10).
- 8.** Když máte tašky plné, nebo alespoň z větší části, akce v lese končí a vy se vydáváte směrem k barevným kontejnerům. SKLO, PLAST a KOV zde končí. Netříditelný odpad v tašce PAPÍR nebo v pytli vysypte do směsného veřejného či obecního kontejneru.
- 9.** Po návratu zpět do školy, školky apod., vyberte rukavice, umyjte je horkou vodou a nechte dobře vysušit na příště. Pokud jsou roztrhané, vyřadte je, abyste se příště vyhnuli poranění. Tašky je potřeba také opláchnout a vysušit.
- 10.** Na závěr můžete všem účastníkům poděkovat za jejich pomoc a upozornit je na soutěž, která probíhá na stránkách www.cistyles.cz, kam můžou poslat fotografie nebo videa z akce a vyhrát tak zajímavé ceny.

7 PRAVIDEL BEZPEČNOSTI A CHOVÁNÍ V PŘÍRODĚ

NA CO SI PŘI ÚKLIDECH DÁVAT POZOR

1. Používejte ochranné rukavice, pevnou obuv, dlouhé kalhoty i rukávy a sbírejte pouze bezpečné odpadky. Mějte vždy na paměti hlavně svou bezpečnost.
2. Nikdy nesbírejte nalezenou municí, injekční stříkačky, tlakové nádoby (bomby), kanystry s nebezpečnými kapalinami či azbestové materiály. O tomto vždy informujte vedoucího akce, který kontaktuje policii, MÚ nebo OÚ.
3. Při nalezení uhynulých zvířat se jich nikdy nedotýkejte a nijak s nimi nemanipulujte. Nechte je na místě, nebo můžete využít nahlášení přes aplikaci **Zmapujto.cz**
4. Nesbírejte ani čistě papírové odpadky, které se v přírodě po nějaké době rozloží. Jedná se nejvíce o ubrousky, u kterých by to nebylo hygienické z důvodu přenosu nemocí.
5. Skleněný odpad sbírejte velmi opatrně. Snažte se, aby např. lahve zůstaly vcelku. Nerozbíjejte je. Při umísťování do tašky na SKLO postupujte opatrně, abyste se nepořezali.
6. Jakékoliv zranění v průběhu akce hlase vedoucímu, který by měl mít lékárničku s dezinfekcí a nechte se ošetřit.
7. Držte se na dohled kamarádů, rodičů nebo vedoucího. I v celkem malém lese se můžete ztratit. Za bezpečnost dětí nesou odpovědnost jejich rodiče nebo zákonní zástupci.

JAK SE CHOVAT V LESE

1. Stará známá pravidla, že se máme pohybovat tiše a opatrně, platí i pro naše akce. Nekřičte a neplašte zvěř, netrhejte chráněné rostliny. Koukejte kam a na co šlapete.
2. Nesbírejte plody, byliny a houby, které dobře neznáte. Hrozilo by vám riziko nepříjemné otravy.
3. Nevstupujte do míst, kde se v lese pracuje, probíhá např. těžba dřeva nebo manipulace s ním.
4. Běžně platné pravidlo, že v přírodě chodíme pouze po vyhrazených cestách a stezkách v tomto případě neplatí. Fakt, že vyčistíte les od odpadků, je přednější.
5. Zákaz rozdělávání ohně v lese asi není třeba připomínat. Pokud budete pořádat doprovodný program např. s opékáním buřtů, tak pouze na ohništích v místech k tomu vyhrazených.
6. Nalezená mláďata zvířat nikdy neberte do ruky. Často vypadají opuštěná, ale není to mnohdy tak. Rodiče jsou většinou opodál a pouze shánějí potravu nebo učí mláďě létat nebo se začlenit do života. Nechte je na místě a v klidu odejděte.
7. Pokud narazíte na velké zvíře například divoké prase, nepropadejte panice. Zůstaňte v klidu a plaché zvíře většinou uteče. Kdyby ne, tak rychle pryč nebo na strom :).